

Қобылан қажы Хамзаұлы

–
اللهم صل على

Қызылжар қаласы
2010 жыл

УДК 297
ББК 86.38
Х 18

Х18 Хамзаұлы Қ, Дінім – Ислам. - Қызылжар қ., - 48 б.

ISBN 978-601-7230-08-1

Қазақстан журналистер одағының мүшесі, өлкемізге белгілі жазушы, ақын Қобылан қажы Хамзаұлының жазып шығарған бірнеше кітаптары оқырман қауымның қолында бар.

Жазған шығармалары, кітаптары бүгінгі өмір тақырыптарына арналған, оқуға тартымды, дүние танымдылық мәні зор еңбектер.

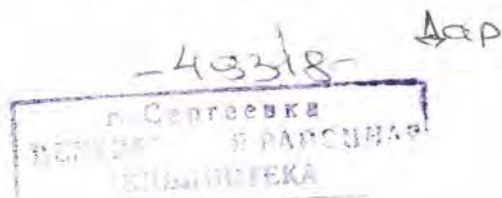
Қобылан қажының діни ұғымы мол екенін осыдан бес жыл бұрын шыққан «Қажылық сапары» атты кітабынан оқып білген едік.

Қолымыздағы жаңа кітабы «Дінім - ислам» - деген атаумен шыққан өлеңдер жинағы, Қобылан қажының діни көзқарастары, ой-толғаулары дінге сенімі берік екенін жариялап тұр.

Кітапта рет-ретімен топталған әр түрлі тақырыптарға арналған өлеңдер өте құнды, терең мағналы, зейін қойып оқитын аса қажетті шығармалар.

УДК 297
ББК 86.38

ISBN 978-601-7230-08-1

Қ. Хамзаұлы., 2010

I-БӨЛІМ

СЕНІМ

АЛҒЫ СӨЗ

Кешегі өткен Кеңес үкіметі заманында тудық, сол тәрбиеде өстік. Орта білім мектебін 1950 жылы тәмамдап, жоғары дәрежедегі оқу орнын – Қазақстан ұлттық университетін 1966 жылы бітіріп, заңгер мамандығын алып, сол мамандығым бойынша отыз жыл Қазақстан ІІМ- де аудандарда, облыстық орындарда қызмет еттім. Осы уақыттың ішінде жалпы дін жөнінде, Ислам діні туралы оқу орындарында ешбір дұрыс сөз естімедік, қайта дін – апиын, уландырады, аздырады - деп, дінді құбыжық етіп сендіріп, бездірді ғой. Ендеше сол заманда біздің санамызға діннің қағидалары қайдан құйылды, қалай дінге көңіл қойдық, қалай басқа жаққа бұрылып азып кетпедік, Ислам дініне сеніміміз қайдан пайда болды - деп, ақыл-санамыз әбден толыққан шағымызда ойға қаламыз.

Тереңге көз жіберіп ойлансақ, бұл сезім ананың сүтімен, әкенің қанымен, Аллаһ Тағаланың құдіретті күшімен қонған бойға сіңген, Аллаһтың өзі көңілді, сана-сезімді құлатқан ілім екенін түсінеміз. Анамыз ақ сүтін «бисмилла» - деп емізді, әкеміздің білімді, діншіл оқымысты болғанын білеміз. Мұндай сөздерді ерте кездегі Кеңес үкіметі заманында айта алмас едік. Қазіргі егеменді еліміздің діни бостандығының арқасында, емін-еркін ойымызды саралап айтып отырмыз ғой. Ол заманда дінге сену жасырын, құпия атқарылды. Соның өзінде үркіп, үрейленіп жүріп, санамызға дін қағидаларын сақтай білдік.

Ауылымызда діни сауаты мол молдалар болды. Солардың ішінде нағашым, шешем Салиқаның немере інісі Мансұр деген кісі діни оқуы үлкен, құранды жатқа айтып отыратын, қари атағы бар кісі болды. Міне осы кісінің Құран аяттарын оқығанын тыңдап, нақыштап айтатын араб сөздерінің әдемілігіне, үйдің ішін күңіреніп шығатын сазды дауысын, мақамын, таңырқап, ұйып тыңдайтын едім. Бастауыш мектепке сабаққа барып, бірінші сыныпты тәмамдап, әріптерді

біліп, кітап оқуды үйренгеннен кейін, нағашым Мансұр қаридан қысқа-қысқа екі-үш дұғаларды кирилица әріптерімен жазып алып, жаттап жүрдім. Дінге ниет қойдым, үйренуім осылай басталды. Сондықтан нағашым Мансұр қариды діни ұстазым деп есептеймін. Өзінен үйренген дұғаларды марқұм болған өзіне бағыштап жүруді парызым деп санаймын.

Әкем Хамза діни сауаты мол, медреседе сабақ берген кісі, өкінішке орай, ерте қайтыс болып кеткен. Сондықтан ол кісінің тағлымдарын ести алмай арманда қалдым ғой. Шешем Салиха дінге берілген, дін қағидаларын берік ұстанған, ораза, намаздарын өмір бойы атқарған кісі. Осындай ананың тәрбиесін көріп, ойға тоқып өскен баласы – біздің де дінге жақын болып ер жеткеніміз табиғи заңдылық қой. Бертін, ақыл-ойы толық азамат болып есейіп, жұбайым Сақыпқа үйленгенде көргенім, бұл шаңырақ иелері де діндар адамдар екен. Ата-енелеріміз – бәрі намаздарын қаза қылмай, оразаларын үзбей атқарып жүретін, пірәдәр кісілер болды. Осындай ортада тәрбие алып есейген шағымда, ислам дінін біржола мойындап, діни парыздарды қалтқысыз, сеніммен атқаруды барлық тіршілік ғұмырымның рухани жолдасы, парызы болуын таңдадым.

Ислам дінінің төрт парызын қалтқысыз орындап жүргеніме он жылдан асты. Бесінші парыз – Меккеге барып қажылық міндетін атқарудың сәті 2005 жылы түсіп, Аллаһтың қолдауымен, қамқорлығымен бұл парызым да атқарылды.

Ислам дінінің парыз, сүннәттарын қалтқысыз орындау, бүкіл өмірімнің сәні, мәні, қадір-қасиеті, болашақ өмірімнің бағдар шамы болып қала беретініне сенімдімін. Сол бағдар, бағытымды Аллаһ қолдасын,- деп тілеймін. Аллаһ діни ақиқаттың ақ жолынан тайдырмасын, сеніміме қуат берсін!

Ислам дінінің қағидаларына, қасиетті ақ жол, дәстүрлеріне арналған осы өлең-жырларым оқушысын тауып, көңілдеріне дін ұстанымдарын ұялатсын, - деген тілекпен жаңа өлеңдер жинағымды жариялап отырмын. Сапарына сәттілік тілеймін!

Автор

ПАЙҒАМБАРЫМЫЗҒА ТАҒЗЫМ

Қазақың ұлтымды атап мақтанатын,
Егеменді еліммен шаттанатын.
Терең тарих, кеңпейіл, салты ерек,
Асты-үсті бай, жерім мол сақталатын.

Дінім Ислам қанменен бойға сіңген,
Ата-бабам ежелден кәміл сенген.
Туғанда алғаш жұтқан ауаменен,
Бисмиллә, Аллаһ атымен ақ сүт емген.

Жасымнан Аллаһ атын ұғушы едім,
Молданың тағлымына ұйушы едім.
Баталарда тыңдаған дұғаларды,
Ойға тоқып, санама құюшы едім.

Есейгенде естідік теріс үгіт,
Аллаһ атын сақтадық іште бүгіп.
Шариғаттың тәлімін жария ете алмай,
Молдалар да үн шықпай, қалды бұғып.

Советтік заңның көрдік ақ-қарасын,
Бездірген дін жолынан мол қатасын.
Тәңірге тағзым етпей кеткен халық,
Әр кезде тартып жатты өз жазасын.

Жұмақты қолдан жасап береміз деп,
«Коммунизм»- дегенді көреміз деп,
Дәстүр менен дінінен азды халық,
Үлкен ұлттың соңынан ереміз деп.

Заман ауып, туганда жаңа қоғам,
Тәуелсіз, егемендік заңы орнаған.
Еркіндік дін, дәстүрдің ауасынан,
Тоя жұттық тағылымға көңіл толған.

Қайран қалам Аллаһтың құдіретіне,
Жеткізген құран сөзін үмбетіне.
Мұхаммед Расулұллаһ – рухына,
Ден қойғам ғұмыр бойы тәу етуге.

Құдайдың өзі қалап уәкіл еткен,
Пайғамбардың тағлымы терең неткен.
Аллаһтың айтқан сөзін бұлжыппастан,
Аз өмірде әлемге жайып кеткен.

Өмірін пайғамбардың оймен шолсақ,
Өтіпті қырық жылы тар жол – тайғақ.
Аллаһтың аса сүйген құлы болған,
Пайғамбардың өмірі болмапты ұзақ.

Жүктелген Рәсулге ауыр сындар,
Адасқан ел бағытын жөнге салар.
Жан кешті қасіреттерге төзе біліп,
Жол тапқан Ислам дінін ұғындырар.

Аллаһқа құлшылықпен халық сенген,
Рәсулдің үмбеті боп соңына ерген.
Миллиондаған мұсылман халқы бүгін,
Пайғамбардың рухына сәлем берген.

Бес уақыт намазда – Аллаһу Акбар,
Жүректе Расулұллаһ – ілімі бар.
Аллаһтың рахымына тілек етсек,
Пайғамбар қамқоршымыз сенім артар.

Өткендерге арнайтын дұғалардан,
Болған емес Пайғамбар қалыс қалған.
Мұхаммад Расулуллаһ мәңгілікке,
Алдымызда шам-шырақ сөнбей жанған.

Сену керек исламның тәліміне,
Күтіп тұрған сынақ бар бәрімізге.
Таймайық Пайғамбардың ақ жолынан,
Келесі ұрпақ үлгі алып ерсін бізге.

Мұсылмандық жолына түскен дұрыс,
Байқап сөйлеп, жай басып, кетпей бұрыс.
Үлкендерді көрумен өнеге алса,
Жастардың болашағы болар дұрыс.

Сенімім хақтың жолы дінім Ислам,
Сондықтан дін тағлымын бойға жиям
Мұхаммед пайғамбардан бізге жеткен,
Екі дүние ілімі үлгім – Құран.

Қасиетті Мәуліт айты құтты болсын!
Халықтың көкірегі нұрға толсын.
Расулдің өсиеті мәңгі өлмейтін,
Дін Ислам әлемге тәлім болсын!

*1 мамыр
2005 жыл*

ҰЛЫҚ КҮН

Бар ғаламды жаратушы Аллаһ екенін білеміз
Құран Кәрім Аллаһ сөзін қабылдаймыз, сенеміз
Бір Аллаһтан басқа тәңір жоқ екені ақиқат
Аллаһ сөзін ойға түйіп, орындаймыз сүйеміз.

Аллаһ жалғыз, айтқан сөзі – Құран кәрім, оқитын.
Әрбір сөзін терең талдап, ұғып ойға тоқимын.
Ислам діні - ең асыл дін, әлем халқы ұнатқан.
Басқа діндей жалған сөз жоқ, естігенде шошитын.

Құдіретті Аллаһ Мұхаммедті елші етіп жаратқан.
Пайғамбарлық атақ беріп, рәсул етіп ұнатқан.
Рәсул Аллаһ жан-тәнімен жаратқанның құлы боп,
Аллаһ сөзін, ислам дінін, жер жүзіне таратқан.

Ислам діні, берік тұтқан, сеніміміз, туымыз
Бес парызын орындайтын бір Аллаһтың құлымыз.
Бір Аллаһқа сүйенетін, бір Аллаһтан тілейтін,
Рәсул Аллаһ Мұхаммедтің үмәтіміз, ұлымыз.

Ислам діні ең нұрлы дін, бойға қуат беретін,
Айтқан сөзі ақиқатты, әлем халқы сенетін.
Жанға қорған, ойға өріс, әрбір сөзі өнеге,
Мұхаммедтің үмметіміз өсиетіне еретін.

Аллаһ сүйген, таңдаулы ұлы, сенген құлы Мұхаммед.
Аллаһ сөзін, аманатын ұлық еткен Мұхаммед.
Күн көзіндей жаны жарқын, ойы өрісті пайғамбар,
Әлем халқын дін жолына ұйытқан да, Мұхаммед.

Бар өмірін дін жолына аямаған Мұхаммед,
Үмметтері қорған тұтып, саялаған Мұхаммед,
Парыздарын орындайтын құрметтейтін исламды,
Ел сенімін, құлшылығын бағалаған Мұхаммед.

Бар әлемге сүйген құлын пайғамбар ғып сыйлаған.
Рәсул Аллаһ, уағыздарын үмметі ұйып тыңдаған.
Ислам дінін ұстанатын бүкіл әлем қадірлеп,
Пайғамбардың туған күнін «ұлық күн» деп ұйғарған.

Мұхаммедті, ислам діні жаршысы деп білеміз.
Рәсул Аллаһ, бір өзіңе сүйенеміз, сенеміз.
Дініміздің, ғасырларға арта берсін қадірі,
Пайғамбардың туған күнін мереке етіп жүреміз.

Мәуліт айы
2008 жыл

НАМАЗ

Қасиетті бес парызы мұсылманның,
Жүктелген аманаты бізге Аллаһтың.
Рәсулдің өсиеті орындалса,
Әр пенде сыйын табар бұл жалғанның.

Ежелден ұлы күшке сенген қазақ,
Ислам дінін мойындап алған таңдап.
Мұсылмандық «Сенім хат» белгісіндей,
Бес уақыт намаздың құны қымбат.

Намаз сенім, исламның қазығындай,
Жанға қорек, бес мезгіл азығындай.
Сенімі жоқ адамның көкірегі бос,
Құлазыған шөл дала жазығындай.

Намаз сенім, иманға жолдың басы,
Аллаһқа құлшылықтың ірге тасы.
Бес уақыт намаздың сауабы мол,
Жаратқан қабыл етсе ықыласты.

Таң намазын атқарсақ азан айтып,
Бойың сергіп қалады, көңілің шалқып.
Таңнан тұру үлкендер өсиеті:
«Ерте тұрған адамның бір ісі артық».

Үлкен парыз түс ауа атқаратын,
10 бас намаз «бесін» деп аталатын.
Соңырақ күн кешеймей орындалар,
«Екінді»- парыз уақыты сақталатын.

Күн бата шам жағумен бірге келген,
Бес сәжде намаз аты «ақшам» деген.
Ақшамнан біраз кейін атқаратын,
Түнгі намаз «жашиық», «хуфтан» деген.

Бес намаз тұнып тұрған құран сөзі.
Исламды мойындаудың анық өзі.
Аллаһқа құлшылықтан жаңылмасақ,
Ашылар рахымының бұлақ көзі.

*6 қазан
2005 жыл*

О Р А З А

Бес парыз құранменен бізге жеткен,
Мұсылманға аманат, бұйрық еткен.
Расулудллаһ құранды тәржімәләп,
Үмметіне өсиет айтып кеткен.

Хақ мұсылман құранды мойындайды,
Аллаһ үкімін күмәнсіз қабылдайды.
Пайғамбардың аманат өсиетін,
Бес парызын бұлжытпай орындайды.

Ораза ұстау міндеті мұсылманның,
Исламның жолын қуған әр адамның.
Рамазан қасиетті ай мұсылманға,
Жеңілгер ауыр жүктен арын, жанын.

Оразаның мәні зор ұғынатын,
Талаптары тағлымды бағынатын.
Ішіп-жеуден тыйылу қағидасы –
Ашығу, ас қадірін сағынатын.

Сезінсек аш адамның кешер күйін,
Қадірлеп Жаратқанның берген сыйын,
Оразаның мәнінен туындайды,
«нашарларға қамқор бол»- деген түйін.

Ораза кешірім айы Аллаһ Берген,
Тыйылсақ адамға тән нәпсілерден.
Қарсылық, теріс қылық, өрлік істен,
Тоқталу талаптары мол жүктелген.

Құранның парыздары біздер үшін,
Қашанда жоғалтпайды бұйрық күшін.
Мұсылман үмбетіне тәуелді еткен,
Өтеу керек Аллаһтың талапты ісін.

Қазан – ораза айы, 2005 жыл

МӘРТЕБЕЛІ МЕРЕКЕ

Дін ислам - өмірдің бағдар шамы.
Бақилық дүниенің атар таңы.
Тағлымы тәнге қуат, жанға қорек
Адами өмірдің мәні, сәні.

Діңгегі исламның – Құран кәрім,
18 мың ғаламға тегіс мәлім.
Үштен екі бөлігі мойындаған,
Дүние жүзі халқына Құран тәлім.

Аллаһтың өкіл ұлы Расул Аллаһ,
Үйреткен Құран сөзін бізге талдап.
Имандылық, адалдық, адамдыққа,
Татулыққа, бірлікке, тұрған баулап.

Анық сенім рухани жолын ашқан,
Қазақтың діні ислам әуел бастан.
Бір кезде әлсіреген дін қуаты,
Егемендік елменен өрге басқан.

Нығайсын дініміздің қуат күші,
Көбейсін мұсылманның қуанышы.
Егемендік, елдіктің арқасында
Айт күнінің мерейлі бағы ұшты.

Құрметтейтін күндер бар аталатын
Қазақстан елі боп шаттанатын.
Құрбан айты мейрамы дәрежелі,
Қасиеті мәңгілікке сақталатын.

*1 қаңтар
2007 жыл (құрбан айты)*

САҚТАЙЫҚ ЖҮРЕКТЕРДЕ ЖАЛҒЫЗ ХАҚТЫ!

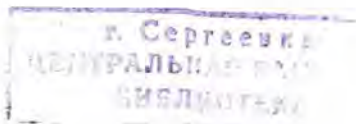
Сенуші едік имамға иманды деп,
Қолында құраны бар дін жанды деп
Уағыз тыңдап Аллаһтың ақ үйінде,
Имамның әр сөзіне иланып ек.

Естуші ек ардан азған имамдарды,
Бойына құт болмаған жиғандары.
Молданың ісін емес, сөзін үйрен,
Деген сөз ертеден бар мағаналы.

Имам тайса Аллаһтың ақ жолынан,
Еріте алмас халықты өз соңынан.
Аллаһ үйінде азғындық жолға түсіп,
Біліп тұрып, бүлдірсе өз сорынан.

Білейік ісі аққа Аллаһ жақты,
Сақтайық жүректерде жалғыз хақты.
Тілі майда, көңілі құбылмалы,
Дін жамылған азғыннан Аллаһ сақта!

26 қыркүйек
2002 жыл

ТЫҢДАЙЫҚ БОЙ БАЛҚЫТҚАН ҚҰРАН СӨЗІН

Дін ислам, ұққаным бала жастан,
Бисмилләсіз татпадым адал астан.
Көңілім құлап тұрады дін жолына,
Тәрбие солай болды әуел бастан.

Құрметтеймін Аллаһтың мешіт үйін,
Жиі барсам түзелед көңіл күйім.
Дұға арнап Аллаһтан тілек етсем,
Шешілгендей сезінем іске түйін.

Тыңдаймын бой балқытқан Құран сөзін,
Елестетіп алдыма Рәсул - өзін.
Тәржімелеп құранды ұғындырар,
Білімді имам болсын терең сезім.

*Маусым
2003 жыл*

АЛЛАҒТЫҢ РАҚЫМЫНАН ҮМІТТІМІЗ

Аллаһ атын ес біле жаттап өстік,
Есейгенде діні жоқ өмір кештік.
Ананың ақ сүтімен келген тәлім,
Ешқашан санамыздан кетпеді өшіп.

Советтік заңдылықты мойындадық,
Іштен тынып, айтқанын орындадық
Сәтін тауып, сөз ұғып діндарлардан,
Ынтамен Аллаһ сөзін қабылдадық.

Егемендік елдікке қол жеткенде,
Сананы еркін оймен түлеткенде,
Кезінде ойға жиған дін тағлымы,
Гүлдеді сарғалдақтай тон өткенде.

Еркіндік ауасынан дене балқып,
Бұғаудан арылды ойлар көңіл шалқып.
Дін кәусәрін шөліркеп қана жұтып,
Тіршілік дариясына шықтық қалқып.

Фәнидің жаннатындай мешіт үйі,
Жан-тәніңе шашатын иман нұрын.
Құлшылықпен Аллаһқа арыз етсек
Арылар ауыр жүктен көңіл кірі.

Мұсылманға міндетті бес парыз бар,
Аллаһ алдында сол үшін біз қарыздар.
Маңызына бой ұрып өтей білсек,
Жұмаққа жетелейді бес сапар жар.

Атқару бес парызды жеке міндет,
Ықылас, ынтаменен өтеу қажет.
Бес парыз атқарылса сенімменен,
Аллаһтың рақымына анық себеп.

*Қазан
2005 жыл*

СӨЗ БЕН ІСТІҢ СӘТІНЕ

Бисмиллаһ айтар сөздің бастамасы,
Бисмиллаһ бітер істің ірге тасы.
Бисмиллаһ тәнге қорған, жанға қорек,
Бисмиллаһ яман іздер жолдың басы.

Бисмилләсіз ешбір іс бастамаймын,
Аллаһ атын аузымнан тастамаймын.
Ес білгелі сенетін ұлы күштен,
Теріс жолға ешқашан аттамаймын.

Қорықсам, қуансам да Аллаһ деймін,
Қайғырсам қасіретке берілмеймін.
Торықсам ақыл сұрар адам таппай,
Рәсүлдің тәлімінен жол іздеймін.

*Наурыз
2000 жыл*

АУЫЛҒА МОЛДА ҚАЖЕТ БІЛІМДІДЕН

Советтік заңның көрдік ақ-қарасын,
Бездірген дін жолынан көп қатасын
Тәңірге тағзым етпей кеткен халық,
Әр кезде тартып жатыр өз жазасын.

Жұмақты қолдан жасап береміз, - деп,
«Коммунизм» - дегенді көреміз, - деп
Дәстүр менен дінінен азды қазақ,
Үлкен ұлттың соңынан ереміз деп.

Заман ауып туғанда жаңа қоғам,
Тәуелсіз, егемендік заңы орнаған,
Еркіндік, дін, дәстүрдің ауасынан,
Тоя жұтып, тағлымға көңіл толған.

Мас болып еркіндіктің ауасынан,
Бір сәтте бола қалдық хақ мұсылман.
Барлық ел жарыспенен мешіт салып,
Бұрынғы белсенділер болды Имам.

Қызбалық қанында бар қазақпыз ғой,
Төгіп тастар түбіне жеткізбей ой.
Сол мешіттер атына ұқсай ма екен,
Ашыларда жасалған даурықпа той.

Мешітте білімі мол имам болса,
Сәулетті, сәніменен тартып тұрса,
Молдаға ұйыр еді сеніп халық,
Құранды тәржімәлеп оқып тұрса.

Білімді имамы жоқ мешіт жетім.
Келермен жиі ашпаса есік жетім.
Имамы жоқ ауылда тәлім айтып,
Аллаһ сөзін ауызға салатын кім?

Ауылға молда қажет білімдіден.
Шала молда баршылық дін бүлдірген.
Аятын тыңдағанда қынжыласың,
Қол жаяды жай халық түсінбеген.

Еркіндік күн туғанда діні келген.
Халыққа молда керек білімдіден.
Балқып жүрген жастарға басшы қажет,
Көңілі құлап тұрғанда дінге деген.

*Тамыз
1999 жыл*

СЕНІМ ЖАЛҒАН БОЛМАСЫН

Құдайдың күдіретіне шексіз сенем,
Өмірім, өнерім бар Аллах берген.
Дін тағлымын түсініп қабылдаймын,
Еркіндікпен ілесе бірге келген.

Тындайық бой балқытар Құран сөзін,
Елестетіп алдыға Рәсул - өзін.
Тәржімәләп Құранды ұғындырар,
Білімді имам болсын терең сезім.

Білімді имам исламның үгітшісі,
Рәсулдің сөзін жаяр көмекшісі.
Халық сеніп ұйыйтын періштедей,
Тап-таза болу керек молда кісі.

Имам болып дін бастау сынды жұмыс,
Жай сенімнен мың есе салмақты іс.
Өсиеті іске сай болу керек,
Аллаһтың ақ жолынан кетпей бұрыс.

Біліп тұрып бүлдірген діндарлардан,
Дүниеге елігіп безген ардан.
Жүрген жақсы бойыңды аулақ ұстап,
Болмас үшін жүректе сенім жалған.

Ата-бабам таңдаған дінім ислам,
Жасымнан дін тағлымын бойға жиғам,
Мұхаммед пайғамбардан бізге жеткен,
Екі дүние тәлімі, үлгім – Құран.

*Рамазан айы
2003 жыл*

ӨМІРГЕ ҚҰШТАРЛЫҚ

Өмірге құштармын,
Әлі де алынбаған жемістері үшін.
Өмірге құштармын,
Алдағы нысана жеңістері үшін.

Өмірге құштармын,
↳ Аллаһтың аманатын ақтау үшін.
Өмірге құштармын,
Адам деген атымды сақтау үшін.

ЖАРАТҚАН ҒҰМЫР СЫЙЛА

Жаратқан ғұмыр сыйла әкем үшін,
Жалғайын үлгермеген арман ісін.
Ұрпағының өскенін көре алмаған,
Атқармаған парызын өтеу үшін.

Өмір тегін келмейді еңбек керек,
Қасірет, қиындықты жеңбек керек.
Талпынсаң табылады ырыздығың,
Аллаһтың құдіретіне сенбек керек.

Қайрат болсын ұстайтын айыр-күрек,
Туласын еңбекпенен асау жүрек.
Ақыл-ой сарқылмасын, бойда қуат,
Ұрпаққа өшпес мұра жасау керек.

Қолыңнан түсіп жатса шайлы кесе,
Қадамың кібіртіктеп жайы кетсе.
Шықпай жатса аузыңнан сәнді ұйқас,
Тірлігіңнің кейінгі күні неше.

*Шілде
2004 жыл*

ҚАЖЫЛЫҚ ХАҚЫНДА

Қажылық бір парызы мұсылманның,
Ақ ниетке мейірімі болса Аллаһтың.
Қажы атағын кірлетпей ұстай білу,
Өнеріне тәуелді әр адамның.

Қажылардың барлығы қари емес,
Құраннан үйрететін ақыл-кеңес.
Өз жолын тура ұстаса жетіп жатыр,
Әсіре білгірсімей көппен теңдес.

Қажы атына семіру астамшылық,
Мансапшен көкірек керу ескі шылық.
Мен-мендікті көрсету күнә емес пе,
Ел сыйласа келмей ме адамшылық.

*15 қаңтар
2001 жыл*

ТӘУБӘШЛІК

Аяқ басып, жүгіріп,
«Апа»-ға тіл келгенде,
«Құлап қалма ботам» - деп,
«Аллаһ»- деп қолын бергенде,
«Бисмилла» - деп жайылып,
Алдына тағам келгенде,
«Бисмиллә», «Аллаһ» ұлы сөз,
Дәрудей сіңген денеге.
Қанмен бойға тараған
Ана сүтін емгенде.

Есейгенде ес болған,
Жаратқан күш-қүдірет.
Аллаһты алмай ауызға
Айтылмайды еш тілек
Қуаныш келсе басыңа,
«Аллаһқа тәубе», қабыл ет.
Қиыншылық кездесе,
Аллаһқа сүйен, жеңіледі.
Ұмытпау керек Аллаһты,
Кер кеткеннен не келеді.

*Наурыз
2000 жыл*

БАТА – ТІЛЕК

Бата беру жауапты іс, атқарар.
Бата сөзі «Бисмиллә»- дан басталар.
Бата тілек бір Аллаһқа арналад,
Ақ пейілден, ақ тілек боп ақтарар.

Бата - өтініш бір Аллаһтан сұрайтын.
Ой түбінен, ықыласпен құрайтын.
Бата беру білімдінің еншісі,
Әрбір сөзі жамағатқа ұнайтын.

Бата берсең, «Ия Аллаһ» - деп қолың жай.
Ақ тілекті қабыл етсін бір Құдай.
Әрбір сөзің тусын жүрек нұрынан,
Жаттанды ұйқас, жеңіл сылдыр сөз болмай.

Ойлы тілек жүректерге жетеді.
«Әмин» - деумен ел де қолдап кетеді.
«Бисмилла»- деп жайған қолдар бос қалмай,
Көп тілегін Аллаһ қабыл етеді.

*Наурыз
2009 жыл*

БАТА – ТІЛЕК

Әуелі құдай оңдасын!
Оң жолына бастасын!
Пайғамбарлар қолдасын!
Қызыр болсын жолдасың!

Аллаһ ұзақ жас берсін,
Шаңырақ жалғар бас берсін!
Бойларыңнан саулық кетпесін,
Мезгілсіз кәрілік жетпесін!

Ақ мешіт үйлеріңнен ырыс таймасын,
Іші қуанышқа толып, күндей жайнасын!

Жиған дүние-мүліктеріңнің рахатын көруге жазсын,
Балалар мен немерелердің бақытын көруге жазсын!

Ағайын-туғандардың қатары ортаймасын,
Көңілдерің ешқашан қартаймасын!
Еңбектерің жемісті болсын,
Ұзақ өмір келісті болсын!

Төңіректеріңе жамандық жетпесін,
Теріс пиғылды адамның арам ойы,
Өз басынан кетпесін!

Босағаларың берік болсын,
Рәсулға сеніміміз серік болсын!

Өмірлерің мерекелі, сәнді болсын,
Жүрген жерлерің тойлы, әнді болсын!

Қайда жүрсендер жолдарың ақ болсын,
Осы тілектеріме бір Аллаһ жақ болсын!

*22 наурыз
2004 жыл*

II - БӨЛІМ

**ҚОШ АЯУЛЫ
АЗАМАТ!**

АТЫҢ МӘҢГІ ӨЛМЕСІН

(Сүйіндік Бегалин ініміздің қазасына)

Лағыл өмір, ағын өмір өтпелі.
Бұл фәниге кімдер келіп кетпеді.
Патша, батыр, әулиелер тірлігі,
Жаратқанның жазуымен шектелді.

Өлім кезек, хақтың заңы белгілі,
Десек-тағы, қасіретті жан азабы жегілі.
Жаңа лаулап, жарқыраған арыстар,
Ерте сөніп жер қойнына көмулі.

Жер астына қияр жан ба еді Сүйіндік,
Естігенде жан күйзеліп, күйіндік.
Елі емес, ұлы еді өңірдің,
Тілегіміз ақталмады, қиылдық.

Азамат ең, мыңнан біреу туатын.
Жүрегіне жарты ғалам сиятын.
Ағалаған ілтипатты жүзінде,
Жылы леп пен иман нұры тұратын.

Басшы болса, сендей болсын сан қырлы.
Үлкенге де, кішіге де жан сырлы.
Еңбек жанып кандидаттық ғалым боп,
Докторлықты қорғауға да ой құрды.

Шебер еді сыйластыққа елменен.
Мәжіліске сайлағанда ел сенген.
Адал қызмет атқарумен халыққа,
Ақтай білді аманатын берілген.

Үлгісі едің, адалдықтың, беделдің.
Қылығыңмен сый-құрметке бөлендің.
Жаназанда биік бағаң байқалды,
Жер қайысып, қоптасқанда бар елін.

Қош, қымбатты туғанымдай, сыйлы інім!
Өмірімде ұмытылмас сыйлығың.
Жаратқаннан иман тілеп жүрермін,
Жаннат болсын бақилықта енді үйін

Аман болсын, ұрпағың мен аумағың.
Туыс, жолдас, құдаларың, жан-жарың.
Бұлар барда атың сенің өлмейді,
Бізге керек, мәңгі есте қалғаның.

*20 шілде
2007 жыл*

ҚАРАЛЫ ҚАЗАҒА

(Күлетаев Қайыржан інімізбен бақилыққа қоштасу)

Ауыр қаза, қорғасын жүк, елдің белін майырған,
Қаралы үй, қалың елің азаматтан айрылған.
Жай түскендей күйді кешіп, басын иіп түнеріп,
Тіл байланып, ой адасып, айтар сөзден жаңылған.

Азамат ең, алға ұстап, туысқандай көретін.
Кездескенде жарқын жүзден иман нұрын төгетін.
Барлық ұлттың тілін тауып, сыйлай білдің, сыйлаттын,
Ақ пейілді достар таптың иманыңдай сенетін.

Қасірет басып, алтын ордаң қорғанынан айырылды.
Іні, аға, туыстарың қанаттары қайрылды.
Сені білген барлық ұлттың өкілдері өңірдің,
Туғанынан, панасынан айырылғандай қайғырды.

Амал қанша жаратқанның жазуына көнеміз.
Иман тілеп бақи дүние құшағына береміз.
Игі ісімен алғыс алған елі сүйген азамат,
Бір Аллаһтың қамқорында болады деп сенеміз.

Қош аяулы ұл, бақилыққа, келмес жолға аттанған.
Иман берсін, сауапты ісің, жүрген жерде бата алған.
Атқарған іс, еңбек жолың, тарихында өлкенің,
Бәріміздің санамызда бейнең қалар сақталған.

*20 қазан
2005 жыл*

ЖАННАТ БОЛСЫН МЕКЕНІҢ
(Қадірлі ініміз Қайыркеш Исманұлының
қазасына арнау)

Қайыркеш құлай сүйген інім едің.
Ағалап сыйластыққа жүруші едің.
Жақсының жасы ұзақ болса екен – деп,
Өмір тілеп батамды беруші едім.

Ақыл ойлы, сабырлы жүзі жарқын.
Досы көп, сыйластықтың білген парқын.
Жиын-тойдың сәні еді жарқылдаған,
Ұйытқан әніменен сүйген халқын.

Тез айрылып қалдық-ау абзал жаннан.
Көкірегінде кетті-ау талай арман.
Қазасына қайысты қабырғамыз,
Тілеп ек сау болуын бір Аллаһтан.

Енді қолдан келері иман тілеу.
Жаннат болсын мекенің Аллаһ сүйеу.
Жүрегімде сақталад асыл бейнең.
Дұғам болсын бақида саған демеу.

Аллаһ берсін ғұмырды ұлдарыңа.
Немерелер өзіндей болсын тұлға.
Жан жолдасың – Қымбатың ұзақ жасап,
Бөленсін сен жетпеген бақыт-нұрға.

*9 қазан
2009 жыл*

ҰРПАҚ БАРДА, ҰМЫТЫЛМАС ДҰҒАСЫ

(Қадірлі ініміз Болатхан Сәрсенбиновтің рухына)

Өмір керуен еш тынымсыз, бір-біріне ұласқан.
Соңғы ұрпақ ілескенде, алдыңғылар бел асқан.
Тіршіліктің қазанында қайнап жатқан өмірде,
Жаратқанның құдіреті бәрімізге жарасқан.

Туу бар да, өлім бары, өмір заңы десек те,
Ғұмыр кешпей ерте кету, тіршілікке есеп пе?
Қолдан келер амалың жоқ, табиғаттың заңына.
Өлшеулі өмір әр адамға Аллаһ жазған есепте.

Кеше ғана бақилыққа аттанғанда Болатхан,
Қош айтысып, күңіренгендей болып еді жер жаһан.
Содан бері 20 жыл қилы-ғұмыр өтіпті,
Жан жолдасы Жұмабике ақылменен таратқан.

Сенің арқан Жұмабике шаңырақтың бүтіні.
Сыйлы үйдің оты маздап, тура ұшқаны түтіні.
Шүкіршілік Болатханның ұрпақтары ер жетті,
Аллаһ жазса болады енді еңбегіңнің өтемі.

Ұрпақ барда ұмытылмас, еске алу дұғасы.
Атқарылар әлі талай жылнамасы, жұмасы.
Болатханның жарқын жүзі санамызда сақталад.
Дұғасынан тастамайды Қобылан қажы, ағасы.

28 көкек
2007 жыл

ӨМІРДЕН ӨТКЕНДЕРДІ ҰМЫТПАЙЫҚ

Әлмисақтан өмір көшкен керуен,
Өр адамға өлшем тағдыр берілген.
Көш керуен жас ұрпақпен жалғасып,
Дәмі біткен көштен қалып сейілген.

Өмір заңы өз ырқына көндірген,
Талайлардың шамын ерте сөндірген
Ұлағатты ұлдар кетсе арадан,
Қасіреттің таты кетпес көңілден.

Заңдылық бар, түсінбейтін біз тегі,
Қадірлі адам ерте өмірден өтеді.
Бақилықта керек пе екен жақсылар,
Неге оларды таңдап алып кетеді.

Жылдар жылжып алыстаса арамыз.
Арыстарды жиі еске аламыз.
Қалған ізі, айтқан сөзі өнеге,
Жақсылардан өмірге үлгі табамыз.

*Наурыз
2006 жыл*

БАТАҒА ИЕ КЕРЕК ЖӨН БІЛЕТІН

Өлімнің хақ екенін әркім білед,
Біреуге ерте біреуге кейін келед.
Бұл фаниде бай-манап болсаң-дағы,
Бақилық бәрін бірдей теңестіред.

Байлық-мансап ажалға қорған емес,
Өткен өмір артыңда қалар елес.
Бақилықта керегі иман ғана,
Өлгеннен соң киерің қамқа емес.

Өлікті аттандыру ұрпаққа сын,
Атқарған жөн дәстүрлі жоралғысын.
Өлікке қажеті тек иман болса,
Дұғалардан мін іздеу бары да шын.

Атақты адам өткен жөн өз сәнімен,
Мұндайда ақылшы көп мәнсіреген.
Өлсе де дәрежесін түсірмейтін,
Батаға ие керек жөнін білген.

*Рамазан
2008 жыл*

ОРЫНСЫЗ ӨКІНІШ

Пендеміз ғой, жақсыны көре алмайтын.
Тірлікте әділ баға бере алмайтын.
Өткен соң орнын сипап өкінетін
Орынсыз өкініп бар көз алдайтын.

Мұндай ой, айтылатын ескі кеңес.
Өліге де мақтау сөз артық емес.
Не жетсін тірліктегі сыйластыққа,
Патшалар да мақтауға жаны әуес.

Наурыз
2006 жыл

III - БӨЛІМ

БІЛІМДІДЕН БІЗДЕРГЕ...

МІНӘЖАТ

(Ақан Серінің қатты ауырып жатқандағы
Аллаһтан тілегі)

Құдая мұсылманның дiнiнде қыл.
Құранның құдiреттi жолында қыл.
Шарабын өлiм-тағдыр iшер шақта,
Сапарымды жұманың күнiнде қыл.
Тәнiмнен ғазиз жанды айырғанда,
Кәлима-шағадатты тiлiмде қыл.
Оянып қабiрде бас көтергенде,
Атауы «Раббым Аллаһ» - сезiмде қыл.
Сауалын перiштелер сұрағанда,
Жауабын ауырлатпай жеңiлден қыл.
Қолында перiштенiң нұрдан кесе,
Сусыным хаус-кәусар көлiнде қыл
Ақ туын пайғамбардың көтергенде,
Маңынан жырақ қылмай, түбiнде қыл.
Сол жерде кездесетiн iзгiлерден,
Шеттетпей қатарының бiрiнде қыл.
Нұрдан болған хор қыздары шаһарында,
Бақи мекен жұмақтың iшiнде қыл.
Тiлеймiн рахымыңнан қолым жайып,
Сұрану өзiңiзден болмас айып.
Рахыммен хазинаңнан шашсаң бiзге,
Молығып ғарыптарың кетер байып.
Ғәзәздiң кезiксек қаһарына,
Кетпей ме терiс жаққа аяқ тайып.
Назарыңа қабыл боп айтқан сөзiм,
Кеше гөр қателiктi тақпай айып.

Жолынан мүминдіктің адастырмай,
Мол тауфиқ, иман сыйла етпей пақыр.
Есімін «Раббым Аллаһ» көңілде қыл.
Қараңғы тар лақатта болғанда ақыр.
Сөздері ғалымдардың хатта деген.
Сөзі бар молдалардың жатқа білген
Құранда көрсетілген хабарың бар,
Бетінен сұраушының қақпа деген.
Құдая қыл көпірден аман сақта,
Тайдырмай аяғымды бөтен жаққа.
Сүйікті пайғамбарға қолым жеткіз,
Жығылып таянуға тұрған шақта.
Өлімнен құтылмайсың ақындықпен.
Қанша қайрат болса да батырлықпен.
Барамыз ұзақ сапар алыс жолға.
Қадірлі елім, жұртым бақұлдық бер.

*Мансур қари Жетпісұлының
арабша қолжазбасынан
көшіріп жазып алушы
Қобылан қажы Хамзаұлы,
тамыз 2005 жыл*

ҚАЛАЙША ТАБАМ ДЕЙСІҢ ИМАНЫҢДЫ

(Орынбай ақынның сөзі)

Тәубе неге қылмаймыз, біз бір есер.
Есер пенде сайтанмен әзілдесер.
Тау-тастан күнәсі көп болса дағы.
Тәубә қылсақ құдайым бәрін кешер.

Ыстықтан көше алмаған керуенбіз.
Бұл жалғаннан көшу жоқ серуенсіз.
Бұқар менен Тәшкенттен мата тартып,
Дүниеге келіп кетер керуенбіз.

Жақсы жандар құдайға жылай білер
Қаза менен пәлеге шыдай білер.
Біз бір келген дүниеге керуен болсақ,
Бұлды болып кетуін құдай білер.

Шүбәсіз бір құдайға құл болмағың.
Алдында таразының шын тұрмағың.
Аллаһ пенен Рәсулдің шапағатын,
Ізгілікке айналар еске алғаның.

Аралап халайықты көп жүресің,
Аянбай жұрт хақысын жеп жүресің.
Шәшің менен мұртыңды алдырғанға
Өзіңше мен мұсылман деп жүресің.

Шәшіп-төгіп кетерсің жиганыңды.
Жақсы болар нәпсінді тыйғаныңды.
Сөзің жалған, жиғаның арам болса,
Қалайша табам дейсің иманыңды.

Теңізден ақку кетіп, қазы қалды.
Шалқар сулар сарқылып сазы қалды.
Аллаһтың ақиқатын үйрететін,
Жақсының көбі кетіп, азы қалды.

*Мансұр қари Жетпісұлының
жазып қалдырған мұрасы*

АЛЛАҒ ИСІНЕ, НЕ ШАРА

Ерден батыр Бәйменде атты баласы өліп, ауыр қазаға қамығып, жатып қалған екен.

Қанжығалы Асаубай Ерден батырдың қайғысын бөлісуге, көңілін білдіруге келгенде айтқаны.

Ассалаумағаләйкум, Ерден!
Қарсылық қылмай Аллаһқа,
Уа, басыңды көтер жерден
Балаңды алған бір Құдай,
Ақы-пұлсыз берген.
Көтерем деп басыңды,
Келіп тұрмын елден.
Көрмегелі көп болды,
Көріселік, кел бермен.
Келіп тұрған қасымда,
Құдағи мен құда бар,
Тағдырына Аллаһтың,
Сабырлық қылып шыдаңдар.
Азаға арнап әкелген
Бір биеден туғандай,
Тоғыз шұбар құнан бар.
Шығарған хатым Құран бар,
Тағы да Сізге әкелген,
Көрген жан таң қалардай,
Алты құла атым бар.
Бәйменде өлсе артында,
Қаймендедей ұлың бар.
Тоқтатпаса беруін.
Аллаһтан үміт және бар.
Екі айғырдың терісінен,
Біріктіріп істеген,

Нарға артып әкелген,
Түйе мойын саба бар.
Тағы да Сізге әкелген,
Жанат ішік киім бар.
Басы құндыз болғанда,
Тоғыз түрлі бұйым бар.
Халқынды тегіс жиындар,
Қымызды дұға қылындар.
Елің көрсін көзімен,
Әкелген сондай сыйым бар.
Сағасынан сынды ма?
Алмас қылыш болатын
Топшысынан оқ тиіп,
Қайрылды ма қанатың.
Керім келсе кенеттен,
Жуан созылып болғанша,
Жіңішке үзіліп қалатын.
Қанатымен құс ұшатын,
Құйрығымен қонатын.
Баланың қатты қайғысы,
Өзекті өртеп жанатын,
Дүниеге келген адамнан,
Жақсы, жаман, кәрі, жас,
Уақытынан асырмай,
Темір үйде жатса да,
Аманатын Аллаһ алатын.
Өзің Ерден Батырсың
Қайғыға көніп жатырсың,
Құдайға батыр болмайсың
Неге тұрмай жатырсың.

*Мансұр қари мұрасынан жазып алушы
Қобылан қажы Хамзаұлы.
2005 жыл.*

МАЗМҰНЫ

1. Алғы сөз.....	6
2. Пайғамбарымызға тағзым.....	8
3. Ұлық күн	11
4. Намаз	13
5. Ораза	15
6. Мәртебелі мереке	16
7. Сақтайық жүректерде жалғыз хақты.....	17
8. Тғындайық бой балқытқан құран сөзін.....	18
9. Аллаһтың рахымынан үміттіміз.....	19
10. Сөз бен істің сәтіне.....	21
11. Ауылға молда қажет білімдіден.....	22
12. Сенім жалған болмасын.....	24
13. Өмірге құштарлық.....	25
14. Жаратқан ғұмыр сыйла.....	26
15. Қажылық хақында.....	27
16. Тәубәшілік.....	28
17. Бата-тілек.....	29
18. Бата-тілек.....	30
19. Атың мәңгі өлмесін.....	32
20. Қаралы қазаға.....	34
21. Жаннат болсын мекенің.....	35
22. Ұрпақ барда ұмытылмас дұғасы.....	36
23. Өмірден өткендерді ұмытпайық.....	37
24. Батаға ие керек жөн білетін.....	38
25. Орынсыз өкініш.....	39
26. Мінәжат.....	42
27. Қалайша табам дейсің иманыңды.....	44
28. Аллаһ ісіне не шара.....	45

2007 - д.р.

Қобылан қажы Хамзаұлы. Дінім – Ислам. 2010.

Корректор Дәмет Мырзағалиқызы
Дизайнер Сәуле Есләмқызы

2010 жылы баспаға тапсырылған
Офсеттік басылым. 60x84/16 Әріп түрі Times New Roman
Таралымы 300. Тапсырыс № 383
“Полиграфия” АҚ басылды. Петропавл қаласы,
Қазақстан Конституциясы көшесі, 11

